

001	66	76	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Maanantaina 22. huhtikuuta 2013

MAASEUDUN TULEVAISUUS

11

Säästää selkää. Istuttajan ei tarvitse kumarrella, kun taimi polkaistaan maahan istutusputken kautta. **Sivu 14**

Koneita koodataan. Metsäkonevalmistaja Ponssella on töissä enemmän ohjelmistokehittäjiä kuin mekaniikkasuunnittelijoita. **Sivu 12**

Kirveelle töitä. Kirves on yhä käyttökelpoinen työkalu polttopuiden pilkonnassa. **Sivu 13**

Varo oksaa, kierrä kuopat äläkä nosta kaikkea kerralla

Silmät, sormet, jalat ja selkä ovat metsätöissä tulilinjalla. Suurin osa tapaturmista sattuu, kun siirrytään paikasta toiseen.

Tapaturmavakuutuslaitosten liiton (TVL) tilastoista ilmenee, että metsätöissä suurin osa tapaturmista sattuu, kun työntekijä liikkuu paikasta toiseen.

”Liikkumiseen pitäisi keskittyä. Se on työn tekemisen osa siinä missä esimerkiksi puun kaatokin”, työturvallisuuspäällikkö **Janne Sysi-Aho** TVL:stä toteaa.

Metsätöissä vaihtelevat olosuhteet haastavat työntekijöitä. On kuoppaa, oja, oksaa, juurakkoa.

Vahinkoja sattuu, kun metsässä kompastutaan tai jäiselällä kellillä liukastutaan. Metsäkoneesta pois hypäessä saattaa nilkka muljahtaa tai pää kopsahtaa oven kulmaan.

TVL tilastoi yrittäjien ja palkansaajien korvaukseen johtaneita työtapaturmia.

Noin puolet vuosina 2005–2011 metsäalan ammattilaisille korvatuista tapaturmista vaativat vain muutaman päivän sairauslomaa.

Taloussuhdanteet vaikuttavat eniten Sysi-Ahon mukaan talouden taantuma selittää, miksi työtapaturmat ovat vähentyneet vuoden 2008 jälkeen. Metsätöitä yksinkertaisesti tehdään vähemmän kuin nousukaudella.

Metsätalouden koneellistuminen kuluneiden kolmenkymmenen vuoden aikana on vähentänyt metsurien tapaturmia, mutta tuonut uudentyyppisiä riskejä tilalle.

2000-luvulla Suomessa on raportoitu kaksi tapausta, jossa metsäkoneenkuljettaja puristui kuoliaaksi hakkuukoneen kouraan.

”Kuljettaja on tutkinut puun pituutta mittaavan laitteen vikaa koneen ollessa käynnissä. Hakkuukouran karsimaterät ja vetorullat ovat sulkeutuneet, jolloin kuljettaja on jäänyt puristuksiin”, erikoistutkija **Hannu Tarvainen** TVL:stä kuvailee.

Kolmas samanlainen tapaus on sattunut vuonna 2005 suo-

malaiselle työntekijälle Kostonuksessa.

Suurin osa tapaturmista on kuitenkin pieniä. Vain lyhyttä sairauslomaa vaatineet, metsäalan palkansaajille sattuneet tapaturmat ovat lisääntyneet 16 prosenttia vuodesta 2005.

”Työt ovat lisääntyneet ja yrittäjät ovat palkanneet uusia työntekijöitä. Töitä tehdään kaksi- ja kolmivuorotyönä, usein pimeässä”, Tarvainen selittää.

Kuolemantapauksia eniten harrastajille

Kaksi työsuhteessa olevaa metsuria on kuollut työtehtävissä 2000-luvulla. Toisessa tapauksessa vanerikoivun tyvestä irronnut soiro osui metsurin päähän, toisessa metsuri jäi puun alle.

Tarvaisen mukaan onnettomuuksia sattuu kuitenkin eniten harrastelijoille. Heidän onnettomuuksia ei näy TVL:n tilastoissa.

”Amatöörimetsureita kuolee muutama vuosittain”, Tarvainen kertoo.

Myrskypuiden korjuussa on kaikkein suurin riski. Se pitäisi Tarvaisen mukaan ehdottomasti jättää ammattilaisen hoidettavaksi.

Motoriikka hidastuu iän myötä.

”Vaikka ihminen olisi koko ikänsä kaatanut puita, jaloissa ei säily vauhti ikuisesti. Vain vikkeliällä jaloilla pystyy juoksemaan konkelon alta”, Tarvainen muistuttaa.

Myös tuntuma metsätöihin katoaa nopeasti.

Tarvainen kertoo erään metsurin todenneen, että muuttaman kuukauden tauon jälkeen menee vähintään kaksi viikkoa, että osaa kävellä moottorisahan kanssa metsässä kompastumatta.

Ei vaarallista, vaan riskialtista

Metsänhakkuuseen liittyvät työt kuuluvat lakisääteisten tapaturmavakuutusten kymmenportaisen luokituksen korkeimpaan riskitasoon.

”Metsätöissä olosuhteet muuttuvat jatkuvasti ja usein työskennellään yksin. Vaikka turvavarusteet ovat kehittyneet valtavasti, hakkuutöihin liittyy paljon riskejä”, Tarvainen toteaa.

”Lain mukaan työ ei saa olla vaarallista, vaan se pitää tehdä turvallisiksi”, hän täsmentää.

SUVI NIEMI

» Vamma on tavallisimmin sijoiltaan meno, nyrjähdyks, haava tai pinnallinen vamma.

Viljelijä jättää pikkuvaivat ilmoittamatta

Maatalousyrittäjät vakuuttavat itsensä Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melan kautta.

Melan tilastoimat metsätyötapaturmat ovat tyypiltään ja vakavuudeltaan samankaltaisia kuin palkansaajilla ja yrittäjillä.

Eniten tapaturmia sattuu henkilön liikkeessa. Käsi- ja jalkavammoja, kuten kireä, vesuri- ja moottori- tai raivaussahalla, työskentelyssä tapaturmia sattuu toiseksi eniten.

Vamma on tavallisimmin sijoiltaan meno, nyrjähdyks, haava tai pinnallinen vamma.

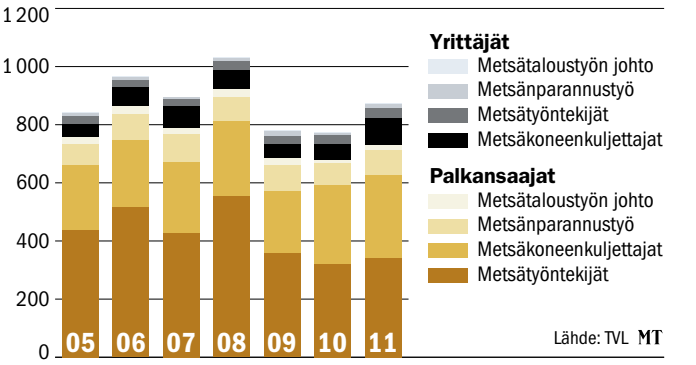
Yhteensä Mela käsitteli viime vuonna 443 metsätöissä sattunutta tapaturmaa. Se on muutama kymmenen tapausta enemmän kuin edellisvuosina.

”Pitkällä aikavälillä tapaturmat ovat kuitenkin vähentyneet”, työturvallisuusagronomi **Erik Lindroos** Melasta toteaa.

Erona palkansaajiin Lindroos mainitsee, että maatalousyrittäjä ei kovin hanakasti mene lääkärin ja jättää usein hakematta korvausta pienistä vammoista.

SUVI NIEMI

Metsätyötapaturmat 2005–2011

Metsänparannustyö käsittää pääasiassa istutuksen, maanmuokkauksen, kulituksen ja taimikonhoidon. Metsätyöntekijöillä tarkoitetaan hakkuutöitä tekeviä metsureita.

Onnettomuuden sattuessa järjestä vahingoittuneelle kuljetus hoitoon mahdollisimman nopeasti.

TYÖPAIKALLE TIEDOKSI

Kun sattuu, toimi näin

Järjestä vahingoittuneelle ensiapu ja kuljetus hoitoon mahdollisimman nopeasti.
Anna mukaan kaksi vakuutus-todistusta tai lähetä ne hoitopaikkaan mahdollisimman pian.
Ilmoita vakavista tapauksista poliisille ja työsuojelupiiriin.
Käy viipymättä tapahtumapaikalla toteamassa tilanne. Haastattele silminnäkijöitä.
Täytä tapaturmailmoitus

huolellisesti ja mahdollisimman nopeasti tapaturman satuttua.
Kuvaile tapaturma kirjallisesti noin 20 sanalla.
Lähetä allekirjoitettu lomake joko työpaikan tapaturma-asioiden hoitajalle tai vakuutusyhtiöön.
Tutki tapaturman syyt ja olosuhteet.
Selvitä, miten vastaavallaiset tapaturmat ehkäistään.

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Uuden ŠKODA Yeti Adventure- tai Experience-mallin ostajalle Function- ja Design-varustepaketti veloituksetta.

Function- ja Design-varustepaketit sisältävät*:

• Amundsens-navigointilaitteisto kosketusnäytöllä • Pysäköintitutka eteen ja taakse • Multimediasovitin • Nahkainen monitoimiohjaus-pyörä radion ja puhelimen säätimillä • Bluetooth-matkapuhelinalvamus • Koriste- lista kylkilistojen päällä • 17" Matterhorn-kevytmetallivanteet • Design-viimeistely kojelaudassa • Irtokangas- matot • Halutessasi myös värillinen katto: musta, valkoinen, beige tai hopea

ETUSI JOPA YLI 2 100 €**

ŠKODA Yeti Adventure alk. 25 151,49 €, autoveroton suositushinta alk. 19 045 € + arvioitu autovero 6 106,49 € CO2-päästöllä 149 g/km, yhdistetty kulutus 6,4 l/100km. **ŠKODA Yeti Experience alk. 27 198,86 €**, autoveroton suositushinta alk. 20 590 € + arvioitu autovero 6 608,86 € CO2-päästöllä 149 g/km, yhdistetty kulutus 6,4 l/100 km. Hintoihin lisätään paikkakuntakohtaiset toimituskulut. Malliston yhdistetty EU-kulutus 4,6–6,5 l/100 km ja CO2-päästöt 119–169 g/km. *Varustepakettiesimerkit Yeti Experience -malliin. Etu koskee uusia asiakkassopimuksia, ei yhdistettävissä muihin tarjouksiin.

Maahantuonti: **HELKAMA** Vuokraus: **AVIS**

skoda.fi

Tykkää meistä facebook.com/SkodaSuomi

Metsähaketta käytettiin ennätysmäärä

Metsähaketta käytettiin viime vuonna 8,3 miljoonaa kuutiometriä. Se on enemmän kuin koskaan aiemmin.

Metsäntutkimuslaitoksen mukaan lämpö- ja voimalaitoksissa poltettiin kiinteitä puupolttoaineita kaikkiaan 17,8 miljoonaa kiintokuutiometriä. Merkittävän puupolttoaine oli metsähake, jota kului 7,6 miljoonaa kiintokuutiometriä, 11 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Yhdessä pientaloissa käytetyn metsähakkeen kanssa käyttö ylsi 8,3 miljoonaan kiin-

tokuutiometriin.

Puun poltto lisääntyi edellisvuodesta yli miljoona kuutiometriä eli kuusi prosenttia. Kiinteiden puupolttoaineiden energiasisältö oli 34 terawattituntia eli lähes 40 prosenttia kaikesta puuenergiasta ja melkein kymmenesosa energian kokonaiskulutuksesta.

Kansallisessa metsäohjelmassa metsähakkeen vuotuisen käyttötaavoite on asetettu 10–12 miljoonaan kuutioon vuoteen 2015 mennessä. Ke- väällä 2013 päivitetystä kansal-

lisessa energia- ja ilmastostrategiassa metsähakkeen käyttö sähkö- ja lämmöntuotannossa tulisi nostaa 25 terawattituntiin vuoteen 2020 mennessä. Se vastaa noin 13 miljoonaa kuutiometriä metsähaketta.

Metsäteollisuuden sivutuotepuun lämpö- ja voimalaitoskäyttö pysyi 9,3 miljoonassa kuutiossa.

Eniten poltettiin kuorta, 6,5 miljoonaa kuutiometriä. Saha- ja puulevyteollisuuden sivutuotteista valmistettua puutädehaketta kului 0,8 miljoonaa kuu-

tiometriä ja erilaisia puupuruja, -lastuja ja -pölyjä yhteensä kaksi miljoonaa kuutiometriä.

Kiinteiden puupolttoaineiden käyttö oli merkittäväntä Kaakkois-Suomessa, jossa poltettiin lähes kolmasosa kuoresta ja kuudesosa kaikista kiinteistä puupolttoaineista.

Käyttö lisääntyi suhteellisesti eniten Pirkanmaan ja Häme-Uusimaan alueilla. Metsähaketta kului eniten Keski-Suomessa; suhteellisesti suurin käytön lisäys tapahtui Pohjois-Savossa.

JARMO PALOKALLIO